

BODØ KIRKELIGE FELLESRÅD

Dronningens gate 18

8006 BODØ

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kristine Vevik, 75547815

Unntak fra forurensningsforskriften kapittel 10 - forurensninger fra krematorier - Salten krematorium - Bodø

Vi viser til søknad datert 15.08.2023 om dispensasjon fra forurensningsforskriften kap. 10 om utslipp fra krematorier § 10-5, hvor det søkes om å tillatelse til å kremere inntil 400 kister i 2023, samt at det søkes om frafall av vilkår gitt i dispensasjon datert 10.11.2022.

Vedtak 1

Den norske kirke, Bodø kirkelige fellesråd (BKF) gis tillatelse av Statsforvalteren i Nordland til å gjennomføre inntil 400 kremasjoner i løpet av 2022 ved Salten krematorium. Vedtaket er hjemlet i forurensningsforskriften kap. 10 om forurensning fra krematorier, § 10-10.

Vedtak 2

Søknad om å frafalle vilkår om utslippsmålinger gitt i dispensasjon avslås på bakgrunn av forskriftsfestet krav om årlige målinger jf. forurensningsforskriften § 10-9.

Vedtak 3

Med medhold i forurensningsforskriften § 39-4 skal det betales gebyr for saksbehandlingen etter sats 9, som i 2023 utgjør kr. 7 500.

Bakgrunn

Dere søker om unntak fra forurensningsforskriften § 10-5 *Utslipp til luft*, for Salten krematorium slik at det kan kremes inntil 400 kister i 2023. Forskriften setter krav om at avgass fra kategori I krematorier (dvs. flere enn 200 kremasjoner per år) skal inneholde mindre enn 20 mg/Nm³ støv og mindre enn 50 µg/Nm³ Hg tot. Overholdelse av grenseverdiene for støv og kvikksølv i røykgassen forutsetter installasjon av renseanlegg. Det er ikke satt tilsvarende krav i forskriften til røykgassrensing for kategori II krematorier (dvs. færre enn 200 kremasjoner per år), hvor grenseverdien for utslipp av støv er 150 mg/Nm³ og ingen grenseverdi for utslipp av kvikksølv.

Det kommer frem av søknaden at antall kremasjoner i 2022 ble 375. Det forventes en fortsatt økning i antall kremasjoner i årene fremover. Den viktigste årsaken er mangelen på areal til kistegraver ved Bodin kirkegård, slik at urner er eneste alternativ på denne gravplassen.

Dere har i flere år fått unntak til å overstige grensen på 200 kremasjoner. I forbindelse med at Statsforvalteren ga dere unntak i 2022 til å overstige grensen på 200 kremasjoner, ble det satt vilkår om at dere skulle holde oss orientert om fremdriftsplanen for etablering av renseanlegg. Dere har holdt oss orientert, og dere opplyser i søknaden om at byggeaktiviteten startet 20.02.2023 og at overtakelse vil i februar 2024. Det er planlagt prøvedrift av anlegget fra 1.11.2023 og frem til overtakelse.

Dere har ikke gjennomført nye utslippsmålinger i 2023, og dere ber i søknaden om dispensasjon om at vilkåret om å gjennomføre nye målinger av utslipp til luft frafalles.

Statsforvalteren har med hjemmel i forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd bokstav a besluttet at forhåndsvarsling av allmennheten ikke er nødvendig i saken, fordi det dreier seg om løsning av et akutt problem.

Statsforvalterens vurdering

Kvikksølv er en av våre farligste miljøgifter, og utslipp fra krematorier utgjør en betydelig del av norske kvikksølvutslipp. Gjennomsnittlig kvikksølvutslipp fra krematorier uten renseanlegg har vært oppgitt til å være om lag 2,2 gram per kremasjon. For kategori II anlegg med rensing oppgis utslippet til å være 0,016-0,1 gram per kremasjon. Renseeffekten er dermed betydelig. Vi har ikke mottatt utslippsmålinger fra dere for 2023, og vi har dermed ikke grunnlag for å kunne si noe om årets utslipp fra Salten krematorium. Hvis vi ser på tidligere års målinger, så har disse vist en betydelig variasjon i utslippsnivåene for kvikksølv fra kremasjonene.

Utslipp av kvikksølv fra krematorier slippes ut som metall i gassform og kan transporteres over store avstander. Nærmeste referansestasjon for overvåking av langtransportert luftforurensning som kommer fra kvikksølv ligger på Andøya. Den siste rapporten fra NILU¹ som er tilgjengelig (2021) oppgir gjennomsnittsnivået til 1,40 ng/Nm³. Det er ikke satt grenseverdier for kvikksølv i forurensningsforskriften kap. 7 om Lokal luftkvalitet, men gjeldende luftkvalitetskriterium er satt til 0,2 µg/m³ som årsmiddel.

Det er sannsynlig at den omsøkte økningen på antall kremasjoner for 2023 vil medføre økte utslipp av kvikksølv. Tidligere målinger fra Salten krematorium har indikert at det antatte gjennomsnittlige utslippet på om lag 2,2 g kvikksølv per kremasjon kan være for høyt. Det er derfor grunnlag for å anta at utslippene neppe vil ha nevneverdig betydning for lokal luftkvalitet. Utslippet vil heller ikke isolert sett påvirke samlet belastning i nordområdene.

Statsforvalteren ønsker at kremasjon skal være et tilbud i Bodø kommune. Det er lang avstand til andre krematorium med ledig kapasitet, og det er utfordringer knyttet til transport. Det er flere årsaker til at det er ønskelig å tilby kremasjon, og behovet er økende. Statsforvalteren vurderer at det kan gjøres unntak fra forurensningsforskriften § 10-5, slik at det for inneværende år kan gjennomføres inntil 400 kremasjoner ved Salten krematorium. Vi er fornøyd med at prosjektet med

¹ NILU – Norsk institutt for luftforskning: Monitoring of environmental contaminants in air and precipitation: Annual report 2021

å installere renseanlegg er i slutfasen og positive til at krematoriet fra og med februar 2024 vil slippe ut rensset luft.

Statsforvalteren vurderer at vilkår om å gjennomføre utslippsmålinger for 2023 ikke kan frafalles som omsøkt. Vi viser til avklaring per e-post datert 15.08.2023, hvor det presiseres at krav om målinger er forskriftsfestet. Kategori I krematorier må i henhold til forurensningsforskriften § 10-9 *Målinger og rapportering* gjennomføre årlige målinger. Dersom utslippene over flere år viser seg å ligge innenfor kravene, kan det søkes om lengre intervaller mellom målingene etter forurensningsforskriften § 10-10 *Unntak*. Unntak fra bestemmelsene kan kun gis i helt spesielle tilfeller der forskriftskravene for det enkelte anlegg er å anse som urimelige i forhold til de tiltak som må gjennomføres for å oppfylle kravene². Vi vurderer at det i dette tilfellet ikke er spesielle forhold til stede som gir grunnlag for å gi fritak for kravet om årlig måling.

Om egenkontrollrapportering

Rapportering til oss skal foregå årlig innen 1. mars via www.altinn.no. Her skal utslippsdata og antall kremeringer per år oppgis. Vi ser at det tidligere ikke har vært lagt inn krav om egenkontrollrapportering for Salten krematorium. Vi vil opprette dette, slik at dere kan gjennomføre rapporteringen i Altinn. Utslippsmåling fra 2023 rapporteres dermed innen 1. mars 2024.

Saksbehandlingsgebyr

Gebyr kan fastsettes og innkreves i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39. Plassering i gebyrsats er avhengig av blant annet nødvendig ressursbruk i behandlingen av saken. Denne saken er plassert under gebyrsats 9, jf. forurensningsforskriften § 39-4 Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser. Dette er laveste sats og medfører at det skal betales et gebyr på kr. 7500 for saksbehandlingen. Faktura ettersendes fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtakene som er fattet, kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker fra det tidspunkt dette brevet er mottatt. En eventuell klage skal angi det vedtak som det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen må begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. En eventuell klage sendes til Statsforvalteren i Nordland, 8002 Bodø, eller sfnopost@statsforvalteren.no.

En eventuell klage på vedtak om gebyrsats gis ikke oppsettende virkning, og det fastsatte gebyret må betales som vedtatt i dette brevet. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil det overskytende beløpet bli refundert.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Kristine Vevik
Senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

² [Krematorieutslipp-kommentar fra Miljødirektoratet](#)

Kopi til:
BODØ KOMMUNE

Postboks 319

8001

BODØ